

■ Smetana, Bedřich → Urbánek, Fr. A. (Urbánek, František Augustin)

Jabkenice → [Praha]

22. VI. 1879

Smetana posílá korekturu symfonických básní s připomínkami a přikládá tištěný program *Vltavy* jako vodítko pro motto, které by měly mít všechny symfonické básně; přeje si české tituly a obecný název *Vlast'* u každé skladby; dueta z oper by měla vyjít v chronologickém pořadí podle vzniku oper, doprovod se musí převzít z jeho klavírních výtahů (*Prodaná nevěsta*, *Dalibor*); z *Českých tanců* [II] jsou hotovy *Furiant*, *Slepička* a *Oves*.

Smetana sends a proof of the symphonic poems with comments and encloses the printed programme of *Vltava* as a guide for the motto that all symphonic poems should have; he wishes to have Czech titles and the general title *Homeland* for each composition. The operatic duets should be published in chronological order according to the creation of the operas, and the accompaniments must be taken from his piano arrangements (*The Bartered Bride*, *Dalibor*). From the *Czech Dances* [II], the *Furiant*, *Slepička* (Little Hen), and *Oves* (Oats Dance) are finished.

1 Velectěný pane Urbánku!

f. 1^r

Odesílám tímto korekturu synfonických básních.²³⁸⁵ Jak shlednete, hemží se takorba každá skladba ~~plně~~ chybami. Nepochopuji, jak povrchně se mohlo a snad na spěch tak tisknout, kde přec je můj manuscript tak čistě, zprávně, a řeteldně psán. Ano i takty celé jsou na nepatřičném místě rozděleny k. p. v první synfonické básni „Vyšehrad“ na stránce 4^{té} v bassu shází poslední takt, a je vytisknut na druhé straně co první, kdež tentýž takt ve violinu str. 5. již dole co poslední takt vytištěn je, ale za to zase nu druhé straně zhází. Tady se musí přesadit buď bass aneb violin, jak jsem to tam německy naznačil. Totýž se stalo ve 6^{tý} synfonické básni v Blaniku kde poslední takt str. 15 ve violinu by musil co první stat na str. 17.

|| Co se týče titul, tak at' jsou po česku vytištěni, Tábor s á a ne Tabor, Blaník s í, a. t. d. f. 1^r
Proč pak na 4^{tý} skladbě byl titul „Z českých luhův a hájův“ docela vynechan?²³⁸⁶ –

Přidávám zde stručný programm k Vltavě II synfonická báseň, jak byl otisknut při provozování v koncertě ponejprv k lepšímu pochopení pro obecnost. Dle toho by se mohlo poetické motto pro tutto skladbu upravit, jelikož je velmi dobře líčí obsah této skladby.²³⁸⁷ – Též pro ostatní skladby jsou motta, buď krátké neb delší nevyhnutelně potřebný. – Ostatně

²³⁸⁵ Tištěné korekturní obtahy čtyřručních klavírních výtahů symfonických básní *Má vlast* od firmy Engelmann & Mühlberg v Lipsku se nedochovaly.

²³⁸⁶ Smetana místo běžného pojmenování partů skladby pro čtyřruční klavír Primo a Secondo používá neobvyklého označení Violino a Basso zjevně podle jejich notace v houslovém a basovém klíči. Smetanou popsané chyby jsou v tištěném vydání opraveny.

²³⁸⁷ Příloha je výstřížkem z programu k prvnímu koncertu Výpomocného spolku členů sboru a orchestru českého divadla 14. listopadu 1875, na němž byla *Vltava* provedena podruhé, viz *Dobročinný koncert*, in: *Dalibor* 3 (1875), č. 47 (20. 11.), s. 379-380.

²³⁸⁵ The printed proofs of the four-hand piano arrangements of the symphonic poems from *My Homeland* by the company Engelmann & Mühlberg in Leipzig have not survived.

²³⁸⁶ Instead of the common designations 'Primo' and 'Secondo' for the parts in the four-hand piano score, Smetana uses the unusual labels 'Violino' and 'Basso', apparently based on their notation in the violin and bass clefs. The errors described by Smetana are corrected in the printed edition.

²³⁸⁷ The enclosure is an excerpt from the programme for the first concert of the Auxiliary Association of Members of the Choir and Orchestra of the Czech Theatre on 14 November 1875, at which *Vltava* was performed for the second time. See 'Dobročinný koncert', *Dalibor* III/47 (20 Nov. 1875), pp. 379-380.

#

Čís. 4. **Vltava.** Symfonická báseň pro velký orchestr, složil *Bedřich Smetana.*

Program.

Skladatel líčí hudebně, jak „Vltava“ povstává ze dvou praménků, z nichž jeden skotačivý a bystrý, hopkuje vysokými, druhý klidnější temnějšími barvami tónů. Oba praménky spojí se v potok, kterýž znenáhla vzroste v malou říčku. Ta vrhá se do lesa a běže se tajemným šumem stromů jeho, ovívána vonným dechem mechu a květů lesních. Z povzdálí slyšeti roh lesní a rej honby. Sesílena vypluje z lesa a tulí se k smavé zeleni úrodného kraje; vine se viskou a tu na břehu jejím jásá veselá svatba česká. Stmívá se, večernice zaleskne se na obzoru, veselí svatební utichá; vychází měsíc a na stříbrných nitích jeho světelné příze vystupují z řeky rusalky a víly k nočním svým hrám, jimiž v zkázu lákají nebohé mládce se srdcem stonavým. Dále tře se Vltava o zasmušilé šsutiny panského bradu, kterýž v sebe zahloubán, noří se ve zpomínky bývalé slávy a moci, mluvný orchestr vypravuje báji o lesku bývalých rytířských dob. Zatím mocný již proud Vltavy žene se k Svatojanským proudům, vír jich rozšlehan jest bouří, kteráž rozechvívá Vltavu až do nejtemnějších hlubin. Bouře znenáhla tichne, proud Vltavy jest majestátní a v té síle běže se kol Vyšehradu. V Praze jest Vltava nejmocnější, odtud pak spěchá hrobu vstříti, ježž nalezne v Labi.

M
BS W 34/9
10.07.1/9
inv. E. 4812

»Čís. 4. **Vltava.** Symfonická báseň pro velký orchestr, složil *Bedřich Smetana.*

Program.

Skladatel líčí hudebně, jak „Vltava“ povstává ze dvou praménků, z nichž jeden skotačivý a bystrý, hopkuje vysokými, druhý klidnější temnějšími barvami tónů. Oba praménky spojí se v potok, kterýž znenáhla vzroste v malou říčku. Ta vrhá se do lesa a běže se tajemným šumem stromů jeho, ovívána vonným dechem mechu a květů lesních. Z povzdálí slyšeti roh lesní a rej honby. Sesílena vypluje z lesa a tulí se k smavé zeleni úrodného kraje; vine se viskou a tu na břehu jejím jásá veselá svatba česká. Stmívá se, večernice zaleskne se na obzoru, veselí svatební utichá; vychází měsíc a na stříbrných nitích jeho světelné příze vystupují z řeky rusalky a víly k nočním svým hrám,

»No. 4. **Vltava.** Symphonic poem for large orchestra, composed by *Bedřich Smetana.*

Programme.

The composer depicts musically how the “Vltava” rises from two streams, one playful and bright, leaping with high tones, the other calmer with darker tones. The two streams merge into a brook, which soon grows into a small river. It plunges into the forest, and takes in the mysterious rustling of its trees, enveloped in the fragrant breath of moss and forest flowers. From afar we hear a forest horn and the whirl of a hunt. Strengthened, it flows out of the forest and nestles into the cheerful greenery of the fertile land. It winds through a village, and there on its shores a joyful Bohemian wedding is celebrated. It is getting dark, the evening star gleams on the horizon, the wedding merriment fades. The moon rises, and on the silver threads of its luminous yarn,